

Sygn. akt III CZ 293/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku T.T.

z udziałem T.T.1

o zniesienie współwłasności nieruchomości,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 14 grudnia 2022 r.,

zażalenia uczestnika

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 28 marca 2022 r., sygn. akt III Ca 1655/19,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Będzinie postanowieniem z 15 października 2019 r. w sprawie z wniosku T. T. z udziałem T. T.1 o zniesienie współwłasności ustalił, że przedmiotem współwłasności wnioskodawcy i uczestnika jest prawo własności nieruchomości położonej w P. przy ul. [...], stanowiącej działkę nr [...] o pow. 0,2001 ha, karta mapy 3, objętej księgą wieczystą nr [...] prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Będzinie, przy czym udział wnioskodawcy w prawie własności wynosi 2/3 części, a uczestnika 1/3 części (pkt 1); dokonał zniesienia współwłasności powyższej nieruchomości w ten sposób, że prawo własności powstałej z podziału fizycznego działki nr [...], a oznaczonej nowo nadanym numerem geodezyjnym

[...]1 ma wyłączną własność T.T., a prawo własności nieruchomości powstałej z podziału fizycznego działki nr [...] - oznaczonej nowo nadanym numerem geodezyjnym [...]2 - na wyłączną własność T.T.1 bez wzajemnych dopłat, zgodnie z mapą stanowiącą załącznik do opinii geodezyjnej biegłej H.M. z 19 września 2018 r., którą to opinię wraz z mapą uczynił integralną częścią postanowienia (pkt 2); ustanowił dla każdego z właścicieli nieruchomości położonej w P. przy ul. [...], stanowiącej działkę o numerze [...]1, drogę konieczną o ogólnej pow. 136 m², biegnącą przez działkę o numerze geodezyjnym [...]2, stanowiącą własność T.T.1 szlakiem wytyczonym i szczegółowo opisanym na mapie stanowiącej załącznik do opinii geodezyjnej biegłej H.M. z 19 września 2018 r., którą to opinię wraz z mapą uczynił integralną częścią postanowienia (pkt 3); ustalił jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności drogi koniecznej opisanej w pkt 3 orzeczenia na rzecz uczestnika T.T.1 w kwocie 5260 zł, płatne w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności (pkt 4); nakazał pobrać od wnioskodawcy i uczestnika na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Będzinie kwoty po 2775,12 zł tytułem wydatków (pkt 5), nakazał pobrać od uczestnika T.T.1 na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Będzinie kwotę 323,90 zł tytułem wydatków (pkt 6) i orzekł, że w pozostałym zakresie strony ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt 7).

Sąd Okręgowy w Katowicach postanowieniem z 17 grudnia 2020 r., po rozpoznaniu apelacji uczestnika, zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w punkcie 6 w ten sposób, że nakazał pobrać od wnioskodawcy i uczestnika na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Będzinie kwoty po 161, 95 zł tytułem wydatków (pkt I) i oddalił apelację w pozostałej części (pkt II).

W skardze kasacyjnej uczestnik postępowania T.T.1 zaskarżył powyższe orzeczenia w części, tj. w punkcie II w zakresie, w jakim oddalono jego apelację co do punktów 3 i 4 postanowienia Sądu Rejonowego w Będzinie z 15 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Katowicach postanowieniem z 28 marca 2022 r. ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 66.667 zł i odrzucił skargę kasacyjną.

Nie podzielił stanowiska skarżącego, że skarga kasacyjna została złożona w sprawie o ustanowienie drogi koniecznej, a nie w sprawie o zniesienie współwłasności. Wskazał, że potrzeba ustanowienia służebności powstała wskutek zniesienia współwłasności, a sprawa na etapie złożenia skargi nie przekształciła się w sprawę o ustanowienie służebności drogi koniecznej. Uczestnik w skardze nie podważał zasady podziału, zatem Sąd uznał, że wartość jego interesu w wymiarze majątkowym ogranicza się do wartości jego udziału, czyli - w zaokrągleniu - do kwoty 66 667 zł (200 000 zł wartość nieruchomości x 1/3 udział uczestnika), która jest niższa od ustawowej wartości progowej, decydującej o dopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawie dotyczącej zniesienia współwłasności.

W zażaleniu na to postanowienie uczestnik wniósł o jego uchylenie, zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 519¹ § 1 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c., skarga kasacyjna nie przysługuje w sprawach dotyczących zniesienia współwłasności i działu spadku, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Należy zauważyć, że przedmiotem niniejszej sprawy, zarówno przed Sądem Rejonowym, jak i Okręgowym, było zniesienie współwłasności. Z uwagi na sposób dokonanego zniesienia nieruchomości zaszła potrzeba ustanowienia drogi koniecznej. W tych okolicznościach nie ma podstaw do twierdzenia, że sprawa ta przekształciła się w sprawę o ustanowienie służebności drogi koniecznej.

Sąd Okręgowy prawidłowo zatem uznał, że skarga kasacyjna została złożona w sprawie o zniesienie współwłasności, co czyniło koniecznym uwzględnienie przy ocenie dopuszczalności tej skargi wartości przedmiotu zaskarżenia.

Wobec powyższego, skargę kasacyjną uczestnika, w której wartość przedmiotu zaskarżenia określono na kwotę 66.667 zł, należało ocenić, jako niedopuszczalną.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

[as]